

Vrijzinnig
Hattem
en
omgeving

twee luik

Vrijzinnig
Heerde
en
omgeving

contact

informatie

tweeluik

contact en informatieblad van de vrijzinnigen:

Vrijzinnig Hattem en omgeving

website: www.vrijzinnig-hattem.nl

e-mail: secretariaat@vrijzinnig-hattem.nl

voorganger ds. Foekje Dijk, Welsummerweg 12 7722 RS
Dalfsen
tel. 0529-435598, e-mail: steen.dijk@planet.nl

bestuur:

voorzitter: B. Schutte, Potmarge 5, 8032 LC Zwolle
tel. 038-4536287

secretaris: P.A. Faber, Oldeneelweg 4a, 8016 PD Zwolle
tel. 038-4600239

penningmeester: B. Dane, Veldweg 47, 8051 NN Hattem
tel. 038-4443781
bankrek.nr.: NL25 RABO 0325 722 404
t.n.v. penningmeester NPB te Hattem

koster: G.A. Dijk-Smilde, tel. 038-4441525

contactcommissie: M. van Melle, tel. 038-4545089

Vrijzinnig Heerde en omgeving

website: www.vrijzinnigen-heerde.nl

e-mail: info@vrijzinnigen-heerde.nl

voorganger: Ineke Adriaansz, Hofstraat 7, 8261 BW Kampen
tel. 06-1517 7638, email:
inekeadriaansz@gmail.com

bestuur:

voorzitter: W.H.M. Blankvoort-Zielhuis, Beatrixweg 16, 8181 LE
Heerde, tel. 0578-693555

secretaris: A.W.B. Bredenoord, Gelriaweg 19, 8161 RK Epe
tel. 0578-612129

penningmeester: A. Eilander, Hagedoornstraat 2, 8181 GX Heerde
tel. 06 5134 1603
bankrek.nr.: NL39 RABO 0326 512 314
t.n.v. NPB te Heerde

koster: H. Meerdink, Wilhelminalaan 37, 8181 BA Heerde
tel.: 0578-692131

NIEUWE START

Het is wonderbaarlijk dat de zomer al weer naar haar einde loopt en het nieuwe seizoen voor onze geloofsgemeenschap aanbreekt. Het was warm, droog en druk de afgelopen maanden. Gras verdorde, stoere eiken verloren hun blad en het water in de IJssel bereikte een historische laagte. Niet altijd liggen de bewijzen voor een klimaatverandering zo op de loer als deze zomer. Waarschuwingen dat het de komende jaren zo zal blijven hangen als het zwaard van Damocles in de lucht. Schijnbaar onafwendbaar en niet tegen te houden.

Dat is een gevoel wat natuurlijk ook in onze geloofsgemeenschap speelt. Alleen al daarom is het fijn dat het nieuwe seizoen weer op de drempel staat. Immers, onze gesprekskringen starten weer. Naast de vieringen een bijzondere vorm van ontmoeten, waarin we ons bezig houden met onze zorgen over de aarde en haar bewoners, zowel in de leven- als in de leerkring. In de levenkring naar aanleiding van teksten uit de rijke bibliotheek die de bijbel is. In de avondkring buigen we ons over actuele teksten uit krant of boek. Maar ook in de gesprekken bij de koffie na de dienst, in de pastorale ontmoetingen of wellicht bij het tegenkomen van elkaar in de supermarkt, komen de menselijke verantwoordelijkheid voor de schepping ter sprake.

Zo worden we altijd weer in staat gesteld een nieuwe start te maken, ook wanneer het leven dreigt te stagneren door sombere verhalen die niet helemaal de werkelijkheid weergeven. Immers, er is ook zoveel moois en dierbaars op deze aarde die de nieuwsberichten nooit halen. Ook dat mogen we delen met elkaar. Nee, niet alleen mogen, ik zou willen pleiten voor het woord 'moeten' delen!

Laten we ons niet blind staren op een doemscenario, maar de ogen gericht houden op elkaar. En altijd weer de hoop uitspreken dat wat onze handen aanraken, dat dit geheeld mag worden.

Het is een wonder dat door een aanraking ogen geopend kunnen worden. Dit zal zeker ter sprake komen in viering voorafgaand aan de startlunch op 16 september a.s. Samen eten en drinken, delen in het goede der aarde en met open ogen het leven tegemoet treden! Samen weer een nieuwe start maken.

*Warme groet,
Foekje Dijk*

Agenda Hattem/Heerde

zo.16 september gezamenlijke lunch na de dienst in de kerk te Hattem

8 oktober	gespreksgroep	Heerde
di. 9 oktober	lezing Jan Terlouw in de Marke	Hattem
ma. 15 oktober	levenkring	Hattem
di. 16 oktober	leerkring	Hattem
do. 8 november	lezing Ineke Adriaansz	Heerde

INLEVEREN VOLGENDE KOPIJ

De redactie verzoekt u uw kopij voor het volgende nummer uiterlijk woensdag 24 oktober te zenden aan:

voor Hattem en Omstreken:

Carolien Schoemaker, Keppelskamp 84, 8051 LZ Hattem
e-mailadres: carolienschoe@gmail.com

voor Heerde, Epe en Wapenveld

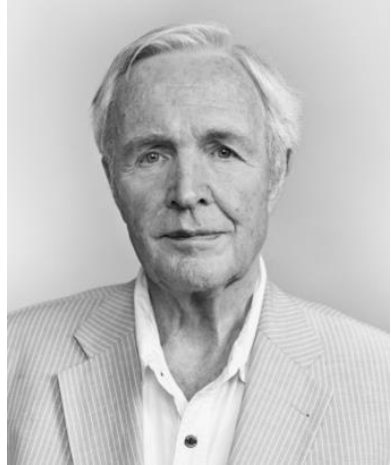
Wilma Blankvoort, Beatrixweg 16, 8181 LE Heerde
e-mailadres: wilmablankvoort@kpnmail.nl

SAMEN PRATEN OVER 'VOLTOOID LEVEN'

LEZING JAN TERLOUW

Jan Terlouw komt in Hattem spreken op 9 oktober a.s.

Jan Terlouw hoeven we niet aan u voor te stellen. Ook nu hij al heel wat jaren niet meer actief is in de Haagse politiek (sinds 1982) blijft hij een bekende Nederlander. Velen herinneren zich zijn optreden in De Wereld Draait Door in 2016. We kunnen niet meer "een touwtje uit de brievenbus" hangen. Daarmee had hij het over de afname van het sociale vertrouwen in onze maatschappij.

De laatste jaren vraagt Terlouw vooral ook aandacht voor hoe wij met de natuur omgaan. Het Boekenweekgeschenk 2018 is daarvan een duidelijk voorbeeld. Hem is weleens verweten dat hij daarin te weinig urgentie aan de dag legt (recensie in de NRC). Inderdaad bedient Terlouw zich niet van een dwingende stijl van spreken. Maar wie goed luistert merkt dat hij heel overtuigend is. En hij is wel degelijk heel bezorgd. In 2017 hield hij in Deventer een lezing over een meer duurzame wereld met als titel "We kunnen niet langer wachten"

Vrijzinnig Hattem is er in geslaagd om Jan Terlouw naar Hattem te halen. De preciese beschrijving van zijn verhaal op 9 oktober is op dit moment nog niet vastgesteld. Maar het zal zonder twijfel gaan over onderwerpen die hem na aan het hart liggen. En dat alleen al is een reden om hem te komen beluisteren.

Dinsdag 9 oktober 2018
Aanvang 20.00 uur
De Marke, Hattem
Entree 7,50

Op 8 november 2018 is er in de Julianakerk in Heerde de eerste winteravondactiviteit van dit nieuwe seizoen. Deze avond zal Ineke Adriaansz, voorganger bij de Vrijzinnigen Heerde, een avond inleiden rondom het thema 'Voltooid leven'. Een thema waar veel mensen zich wellicht het nodige over afvragen en dat de laatste tijd uitgebreid in de media aan de orde is gekomen.

Net zoals orgaandonatie is ook dit een thema dat veel begrip en minstens zoveel weerstand oproept. Ineke Adriaansz gaat u nog even kort meenemen in een begrippenuitleg: wat is het verschil tussen euthanasie en voltooid leven, wanneer 'mag' iets wel en wanneer niet? Maar het is niet de bedoeling dat zij lang aan het woord is, de bal ligt deze avond bij u als

bezoeker.

We gaan uiteen in kleinere groepjes en gaan aan de hand van casussen (praktijkvoorbeelden) met elkaar in gesprek. En we hanteren daarbij een aantal gerichte vragen, om niet stuurloos rond te hoeven dobberen in deze ingewikkelde materie.

Na het bespreken van deze vragen in kleine groepjes gaan we dan van elkaar horen hoe iedereen antwoord heeft gegeven. En ook daarover kunnen we dan mogelijk nog in gesprek.

De bedoeling is u misschien inmiddels duidelijk: u mag praten en met elkaar van gedachten wisselen, uw vragen en uw twijfels kunt u delen en wellicht komt er dan iets meer duidelijkheid in uw denken hierover. U kunt deze avond gewoon bezoeken zonder voorkennis, maar misschien zijn er ook bezoekers die de serie lezingen 'Rondom de dood' hebben gevolgd. Deze avond kunt u zien als een uitvloeisel daarvan, al destijds aangekondigd maar tot op heden nog niet ingelost. Bij deze allen hartelijk uitgenodigd!

Donderdag 8 november 2018
Aanvang: 20.00 uur
Julianakerk, Julianalaan 2, Heerde
Entree 7,50

GESPRESKRINGEN HATTEM

In de zogenoemde 'LEVENKRING' gaan we aan de hand van bijbelteksten, zowel uit het O.T. als uit het N.T., op zoek naar de waarde van dit oeroude proza voor mensen levend in het huidige technologische en digitale, maar vooral ook verwarrende tijdperk.

Op deze wijze snijdt het mes aan twee kanten: onbekende stukken uit de Bijbel worden in de herinnering naar voren gehaald en uitgelegd; daarnaast vormen deze teksten aanleiding en inspiratie om te kijken welke plaats de hedendaagse mens inneemt in de (religieuze) keuzemomenten waarvoor het leven ons onmiskenbaar stelt.

LEVENKRING *aanvang: 's ochtends om 10.00 uur*
maandag 15 oktober 2018
maandag 12 november
maandag 17 december
maandag 21 januari 2019
maandag 18 februari
maandag 25 maart

In de 'LEERKRING' buigen we ons aan de hand van boeiende (kranten)artikelen over allerlei religieuze, filosofische, psychologische en culturele vraagstukken.

Hoe, en van waaruit, bepaal je als mens je houding ten opzicht van de grote en verwarrende vragen die zich aandienen in het leven. Als hier al een antwoord op is, hoe geef je dan handen en voeten aan de opdracht waarvoor een mens gesteld is. Samen hierover praten biedt weliswaar geen oplossing, maar kan zeker bijdragen tot een dieper verstaan van het mens-zijn en hoe (ethisch) te handelen.

LEERKRING *aanvang: 's avonds om 19.30 uur*
dinsdag 16 oktober 2018
dinsdag 13 november
dinsdag 18 december
dinsdag 22 januari 2019
dinsdag 19 februari
dinsdag 26 maart

De ervaring heeft geleerd dat juist in het samenkomen en samenspreken de behandelde teksten uitstijgen boven het aangeboden. U bent van harte welkom om dit mee te maken!

GESPREKSGROEP JULIANAKERK SEIZOEN 2018-2019

Ook dit najaar gaan we weer van start met de gespreksgroep. Iedereen was vorig seizoen tevreden wat betreft de dag en het tijdstip, dus dat zal komend seizoen ook weer zo zijn. We beginnen dan op maandagmiddag om 13.45 uur en gaan door tot ongeveer 15.15 uur, anderhalf uur dus. Soms lopen we iets uit en soms zijn we iets eerder klaar, we zijn niet heel erg pietje precies. We hebben thee en koffie en ook een potje om je bijdrage voor het drinken in te doen. Verder 'kost' de gespreksgroep niets. Wel is het de bedoeling dat je een eigen inbreng hebt. En dat kan doordat je de literatuur voor de betreffende middag hebt gelezen. Misschien heb je er vragen over, noteer die dan in een schriftje, dan gaan we aan de hand daarvan met elkaar in gesprek. Niemand heeft de wijsheid in pacht, we zijn allemaal zoekers en hopen in gezamenlijkheid iets te vinden. Afgelopen voorjaar hebben we het boek gekozen voor dit nieuwe seizoen. We gaan *Homo Deus* lezen van Yuval Noah Harari. Yuval Noah Harari doceert geschiedenis aan de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem.

De ondertitel van het boek luidt: *Een kleine geschiedenis van de toekomst*. Een korte blik op de achterflap levert de volgende uitspraken op.

'God is dood, de mens beheerst de aarde. Maar wat gebeurt er als de mens zelf maakbaar wordt? Als we onszelf niet alleen steeds beter kunnen genezen, maar ook 'verbeteren'? Als homo sapiens verandert in homo deus, hoe zal onze toekomst er dan uitzien? In zijn vorige boek Homo Sapiens beschreef Harari de geschiedenis van de mensheid. Dit is het meesterlijke vervolg. Dit is de volgende stap in onze evolutie.'

De toekomst van de mens laat zich niet voorspellen, maar dat betekent niet dat het zinloos is erover na te denken. Juist het vermogen van de mens om zichzelf tegen het licht te houden, stelt hem in staat aan zogenaamde wetmatigheden en doemscenario's te ontsnappen. We gaan het lezen en met elkaar bepraten hoe wij erover denken en wat het peinzen over de toekomst van de mens ons brengt! U bent van harte welkom, even van tevoren aanmelden bij Diet Bredenoord (d.bredenoord@kpnmail.nl) is erg prettig, dan weten we hoeveel koffie/thee er gezet kan worden!

Yuval Noah Harari

Data iedere tweede maandag van de maand:
8 oktober
5 november (behalve deze maand)
10 december
14 januari
11 februari

Ineke Adriaansz

Hattem en Omgeving

LIJF & LEDEN

Voor zover mij bekend is er de afgelopen tijd geen sprake geweest van een (ziekenhuis)opname van één onzer leden. Is dat wel het geval, wilt u het dan laten weten?

Desalniettemin wordt er soms in stilte binnenshuis geleden aan lichamelijke of geestelijke narigheden. Laten we proberen de blik op elkaar gericht te houden. En misschien ook vragen aan diegenen die zich belemmerd voelen door ongemak op welke wijze dan ook, hier iets van te laten zien. Opdat we werkelijk om kunnen kijken naar elkaar. Want dat is ten diepste de bedoeling van een geloofsgemeenschap: omzien naar! Bekommernis voelen met het weerloze en kwetsbare. Dat het zo moge zijn.

*Een zegenende groet,
Foekje Dijk*

Onze geloofsgemeenschap kent een contactcommissie, die graag op de hoogte gehouden wil worden van het wel en wee van de leden. Zij zorgt er voor dat dit wel en dit wee ook bekend raakt bij onze predikant, voor zover zij nog niet op de hoogte is.

Graag vragen wij u om, wanneer er iets met u zelf, of wanneer u toevallig hoort dat er ongemak is met anderen, dit door wilt geven aan de coördinator van de contactcommissie:

Martine van Melle, Wipstrikkerallee 118, 8023DM, Zwolle
telefoon 038-4545089. Veel dank alvast!

DE BLOEMEN GINGEN NAAR...

De bloemen van de kerk gingen de afgelopen periode naar:

8 juli	Liesbeth Drese
22 juli	Gezinus van Dijk
5 aug.	Henk en Carolien Schoemaker
19 aug.	Joke en Herman Hilhorst

AUTODIENSTEN

Als u naar de kerk gebruik wilt maken van vervoer, dan kunt u bellen met het nummer dat achter de datum van de dienst staat vermeld. Indien u geen gehoor krijgt, probeert u dan een ander nummer, mogelijk hebben de chauffeurs onderling geruid:

2 sept.	tel.: 4443362	Jannes Hoeksema
16 sept.	tel.: 4442895	Marc Ilsink
30 sept.	tel.: 06-11464128	Joke Hilhorst
14 okt.	tel.: 4445243	Theo van Nee
28 okt.	tel.: 4443377	Henk Schoemaker

COLLECTEBONNEN

Collectebonnen á € 2,50 per stuk zijn te verkrijgen door € 50,- of collectebonnen á € 5,- per stuk zijn te verkrijgen door € 100,- of een veelvoud daarvan over te maken op rekeningnummer:

NL25 RABO 0325722404 t.n.v. penningmeester NPB Hattem onder vermelding van collectebonnen. Wij zullen dan zorgen dat u zodra de overboeking binnen is dat u de collecte bonnen bezorgd krijgt.

Bas Dane, penningmeester

DE KRACHT VAN DE KWETSBAARHEID

Het leven is kwetsbaar. Hoe kostbaar en kwetsbaar ons leven is, zie je aan een pasgeboren baby en aan iemand die stervende is. Beiden zijn totaal afhankelijk van de ander, van in zorg bij de ander kunnen zijn. Ja, het leven is broos.

Wij doen allerlei moeite om onze kwetsbaarheid maar zoveel mogelijk weg te stoppen. Want kwetsbaarheid staat voor zwakte, onzeker, overgevoelig, broos, fragile en een zielenpoot zijn. Terwijl ieder mens een kwetsbaar gebied in zijn leven heeft, als hij achter zijn opgetrokken muur van het bestaan vandaan komt, als het opgebouwde ego met al haar afstandelijkheid en schijn van het leven even wordt verlaten.

Ik mag de muur afbreken en kom daardoor dichterbij mijzelf en de ander. Wat mooi om de emotie bij de ander in de ogen te mogen opmerken, wat bijzonder dat de ander iets van zichzelf waagt te laten zien, wat oprecht is en een vertaling is van de pijn die hij of zij met zich meedraagt. Want de pijn van het leven dragen wij allemaal met ons mee. Zelf heb ik zo'n muur opgebouwd rond mijn eigen kwetsbaarheid. Hoewel ik lichamelijk door een Bechterew aandoening (reumatische kwaal) veel niet meer kan en in mijn beweging en energie duidelijk een beperking heb, probeer ik dit op allerlei manieren toe te dekken en te ontkennen en uiteindelijk maakt dit het alleen nog maar erger.

Dus heb ik gemerkt, dat de kwetsbaarheid van mijn eigen bestaan, waarin ik duidelijk door mijn handicap in het leven moet inleveren, de muur mag afbreken en daardoor uiteindelijk ook dichterbij mijzelf kom en bij de andere mens.

Kwetsbaarheid

Kwetsbaarheid, we kennen het allemaal, het gevoel dat je niet genoeg bent, niet goed genoeg, niet geliefd genoeg, niet perfect, niet succesvol genoeg. Althans, allemaal aannames in ons hoofd, die ons weggeleid hebben, bij wie wij eigenlijk mogen zijn: mooie kwetsbare mensen. Een mens die in empathie dicht bij de andere mens kan verkeren, zonder zijn hoge muur te hebben opgetrokken.

De kracht van kwetsbaarheid mag juist zichtbaar worden in wie en wat wij zijn, mensen met liefde in ons, mensen met bezieling. Weten dat je de moeite waard bent, dat er een dragende kracht in het leven is, die wij God mogen noemen, die ons kent en doorgrond zoals *Psalm 139* zo mooi uitspreekt. Als je dat kunt toelaten in je eigen leven, er niet van wegloopt, kun je ook de kwetsbaarheid in een ander zien en empathie tonen. Bezielde mensen zijn authentieke mensen, dat is de kracht van de kwetsbaarheid.

*Tom Rijken, predikant
Bron: Zinweb*

Heerde – Epe – Wapenveld

BERICHT UIT DE JULIANAKERK

De zomer loopt ten einde en wat voor een zomer hebben we gehad. Zo lang zo droog en zo warm. Slapen ging niet zo best en we raakten ook meer vermoeid door die hoge temperaturen. Gelukkig is het nu weer wat meer herkenbaar 'Nederlands' weer. De regen die gevallen is, doet de natuur goed. Het gras gaat weer groeien en de bermen worden van geel weer groen. We hebben in de zomer onze gewone vieringen gehad, met een themadienst op 12 augustus. Naar onze indruk was het een goed gekozen thema en hadden we in *Peter Osendarp* een deskundige en goed ingevoerde spreker om de encycieliek van de paus, *Laudato Si*, met ons door te lopen. Teksten, gebed en lied waren in lijn met het onderwerp. We mochten wat nieuwe bezoekers in deze dienst verwelkomen.

Belangstellenden kunnen de tekst van de lezing terugvinden op onze website.

We wilden hiermee weer eens een andere invalshoek kiezen.

Komend seizoen is weer de start van het najaars- en winterseizoen.

De gespreksgroep gaat het boek *Homo Deus* van Yuval Noah Harari lezen en met elkaar bespreken en de eerste lezing, over 'Voltooid leven', is op 8 november a.s. Hierover meer elders in deze *Tweeluik*.

We hopen dat iedereen een goede zomer heeft mogen hebben en we hopen elkaar terug te zien. Of in de Julianakerk of elders.

Met een hartelijke groet voor u allen,

Diet Bredenoord

NIEUW LID

We mogen als nieuw lid in ons midden verwelkomen Theo van Nee. Theo van Nee is lid in Hattem, komt regelmatig in Heerde, en heeft besloten ook lid van onze geloofsgemeenschap te worden, om zo ook Heerde te ondersteunen. Daar zijn we heel blij mee. Van harte welkom

TOLERANTIE

Het begrip tolerantie is in de geneeskunde het verschijnsel dat iemand van een bepaalde drug steeds meer moet gebruiken om het zelfde effect te bereiken, maar ook het vermogen geneesmiddelen, voeding en dergelijke te verdragen zonder daar een verkeerde reactie op te hebben. Tolerantie komt van het Latijnse 'tolerare', dat 'verdragen' betekent in de vorm van iets verdragen als armoede en koude. Het manmoedig onder ogen zien, zonder jammeren of klagen. Deze klassieke betekenis lijkt te verdwijnen! Wanneer men heden ten dage een ongeluk overkomt, is men er vaak toe geneigd steen en been te klagen en als het even kan anderen de schuld te geven en een schadevergoeding te eisen. Soms heb je de indruk dat veel mensen een houding van rancune en ressentiment hebben aangenomen als hen een strobreed in de weg wordt gelegd. Ieder mens heeft zijn eigen opvattingen en ideeën over het leven en de manier waarop hijzelf, de mensen om hem heen of de maatschappij waarin hij leeft, daar vorm aan zouden moeten geven. Men houdt deze opvattingen en ideeën meestal voor de enig juiste! Wie desondanks bereid is om andere opvattingen en ideeën te accepteren en te respecteren wordt tolerant genoemd. Deze bereidheid veronderstelt dat men zich in andere mensen en hun leefomstandigheden kan en wil verplaatsen en dat men rekening wil houden met hen en hun overtuiging, zelfs op momenten dat men van mening is dat deze verkeerd zijn. Een tolerante houding is niet aangeboren en ontwikkelt zich niet vanzelf. Tolerantie en intolerantie zijn altijd het resultaat van een ontwikkelingsproces. Wie zijn kind zo wil opvoeden dat het respect krijgt voor anderen, moet hem de gelegenheid geven vragen te stellen, hoe moeilijk ze ook kunnen zijn en niet afdoen met een nietszeggend antwoord als: 'het is zo, omdat ik dat zeg'.

De echte vraag is: hoe gaan wij om met opvattingen van minderheden die in ogen van de 'tolerante' meerderheid intolerant zijn?

Het paradoxale is dat het niet accepteren van andermans opvattingen uit naam van de tolerantie ten koste gaat van deze zelfde tolerantie! Opvallend is dat het altijd de ander is die voorgesteld wordt als intolerant – zie de moslim- en vluchtelingenproblematiek, etc. Tolerantie is niet het accepteren van vluchtelingen, maar tolerantie is accepteren dat anderen protesteren tegen de komst van vreemdelingen/vluchtelingen.

Tolerantie is het verdragen van opvattingen, manieren van leven, voorkeuren en visies waar jij het mee oneens bent. Het toestaan met tegenzin dus en het onder ogen zien van de intolerantie in onszelf. Pas dan kun je gaan inzien hoe moeilijk het is de intolerantie van anderen te begrijpen. In de samenleving waarin wij leven, is het accepteren van opvattingen die de onze niet zijn, een gezamenlijk belang, dat op termijn deze samenleving mogelijk maakt!

De vrijheid te mogen denken en geloven wat je wilt is te verkiezen boven een opgelegde eenvormigheid. Als ik die vrijheid op prijs stel, zal ik die vrijheid ook moeten gunnen aan anderen. Ook aan hen met wie ik het hartgrondig oneens ben! Het probleem is te onderkennen waar intolerantie ten koste gaat van onze vrije, open en democratische samenleving.

De grootste bedreiging hiervan is het de kop indrukken van opvattingen, die door een meerderheid als ongewenst worden gezien. Een democratische samenleving houdt niet alleen in dat de meerderheid beslist, maar ook dat de rechten van de minderheid worden beschermd. Juist het recht van minderheden er anders over te mogen denken! Dan kun je dat onaangenaam vinden, maar niet verbieden. En zeker niet in naam van de tolerantie. Het is de vraag, in hoe verre het moreel acceptabel is, nieuwkomers voor te schrijven hoe zij moeten leven en wat zij moeten geloven. Bovendien werkt dwang averechts.

De paradox van tolerantie is dat het bevorderen van tolerantie alleen lukt als het aannemen van 'nieuwe' opvattingen, groepsnormen en waarden in alle vrijheid gebeurt. Misschien moeten wij eens kritisch kijken naar onze eigen, veranderde, normen en waarden in de laatste 50 tot 60 jaar ten aanzien van de vrouw, abortus, euthanasie en LHBT's, etc. Het voorleven van tolerantie, dus respect opbrengen voor opvattingen van anderen, die er fundamenteel anders over denken, werkt beter dan het voorschrijven ervan. In een vrije, open democratie zal er altijd spanning blijven tussen groepen die het met elkaar oneens zijn. Inhoudelijk, publiek en politiek debat is onmisbaar. Bas Heijne stelt dat steeds meer mensen zich lijken te vereenzelvigen met hun mening of standpunt die in toenemende mate hun identiteit lijken te bepalen. Zo was het nooit bedoeld: je vindt iets, maar je bent niet wat je vindt! Wanneer een mens gaat samenvallen met zijn opvattingen, ontbreekt de ruimte om de ander nog onbevangen tegemoet te treden – ook hij of zij is dan nog slechts de vertegenwoordiger van iets dat er eigenlijk niet had moeten zijn. Om een samenleving vorm te kunnen geven, heb je naast feiten vooral ideeën nodig. Er dreigt een meningencircus als een gesloten circuit, waarin het debat enkel een middel voor zelfbevestiging is geworden. Niet alleen het debat is dan zinloos geworden, omdat je de wereld buiten jouw hoofd eerder afsluit dan tegemoet treedt. Ook kunnen mensen ver van de feiten afdrijven en ze afdoen als leugens of verzinsels van je vijanden (zie Trump).

Zo heeft tolerantie uiteraard zijn grenzen, zeker als hogere waarden als de vrijheid van meningsuiting in geding komen, hoewel kritiek hoort bij het sociale verkeer in een samenleving. De vorm van tolerantie, die we bij de Franse filosoof Montaigne tegenkomen is die van ruimdenkendheid. Die maakt het mogelijk om lering te trekken uit elkaars standpunten. Dat brengt met zich mee dat hij de term 'tolerantie' nauwelijks gebruikt, evenals trouwens Erasmus en Hugo de Groot. Vooral sinds de is het gebruik ervan ingeburgerd, in zijn opvattingen over de verhouding tussen staat en burger. Bij Montaigne komt ruimdenkendheid voort uit een zeker scepticisme dat mij erg aanspreekt: uiteindelijk is er (bijna) niets waarvan de waarheid en de waarde onomstotelijk vast staat en daarom moet je alles onderzoeken en niet bij voorbaat afwijzen. Behalve de wreedheid natuurlijk.

Co Dullemond

GEBED VOOR ONZE AARDE (UIT: LAUDATO SI)

Eeuwige,
die aanwezig bent in heel het universum
en in het kleinste van Uw schepselen,
Gij die al wat bestaat met tederheid omgeeft,
stort over ons de kracht van Uw liefde uit opdat
wij het leven en de schoonheid zouden beschermen.
Dompel ons onder in vrede opdat wij
als broeders en zusters zouden leven
zonder iemand schade te berokkenen.
O God van de armen,
help ons de verwaarloosden te hulp te komen
en degenen die op deze aarde vergeten worden
en in Uw ogen zo veel waarde hebben.
Genees ons leven,
opdat wij beschermers zouden zijn van de wereld
en geen roofdieren,
opdat wij schoonheid zouden zaaien
en geen vervuiling noch vernieling.
Raak de harten
van hen die alleen winst nastreven
ten koste van de aarde en de armen.
Leer ons de waarde van ieder ding
te ontdekken, met bewondering te beschouwen,
te erkennen dat wij ten diepste één zijn
met alle schepselen
op onze weg naar Uw oneindig licht.
Dank U omdat Gij alle dagen met ons bent.
Ondersteun ons, zo bidden wij U,
in onze strijd voor gerechtigheid, liefde en vrede.

GEDICHT VAN MAHATMA GHANDI (uit de themadienst)

*Laat ons geen vooruitgang noemen,
waar een ander aan ten onder gaat.
Laat ons geen groei noemen,
waar een ander minder van wordt.
Laat ons geen vrijheid noemen,
wat een ander het recht ontnemt zichzelf te
zijn.
Laat ons geen gemeenschap noemen,
waar de minste niet de minste aandacht
krijgt.
Laat ons zelf de verandering zijn,
die we in de wereld willen zien.*

Kerkdiensten

Hattem, Sparrenlaan 3a: aanvang: **10.15** uur

2 sept.	Prof. Willem van der Meiden	Utrecht
16 sept.	Ds. Foekje Dijk	Dalfsen
30 sept.	Ds. Marieke Fernhout	Arnhem
14 okt.	Ds. Foekje Dijk	Dalfsen

Heerde, Julianalaan 2: aanvang: **10.00** uur

9 sept.	Dhr. Maarten Kruimer	Almere
23 sept.	Mw. Ineke Adriaansz	Kampen
7 okt.	Mw. Ineke Adriaansz	Kampen
21 okt.	Mw. Marianne Visch-de Bruin	Apeldoorn

Wie vervoer naar de kerk wenst, kan bellen:

voor Hattem: zie AUTODIENSTEN op pagina 8
voor Heerde: Johan Silwouden, coördinatie autodiensten
 (0578-69 23 36 of 06 2001 2439),
 of een bestuurslid

VRIJZINNIGE INZICHTEN

Geloven als zoektocht

Geloof is geen vaststaande overtuiging maar een zoektocht naar zin en betekenis met steeds nieuwe vormen en inzichten. Richting gevende woorden daarbij zijn: vertrouwen, verlangen, verzet, vergeving, mededogen, hoop, zorg (voor mens en wereld), duurzaamheid, geborgenheid en uitdaging, afhankelijkheid en verantwoordelijkheid.

Geloofsgemeenschappen

De geloofsgemeenschappen willen een gastvrij onderkomen zijn voor iedere zinzoeker, een herberg waar levensvragen aan de orde komen, waar ontmoeting belangrijk is, waar mensen aandacht en zorg hebben voor elkaar en voor anderen.

Bronnen van geloof

Religieuze bronnen zijn de bijbel, de christelijke traditie, humanisme, elementen van andere godsdiensten, kunst en wetenschap, levensverhalen.

Geloofsbeleving

Geloven is ook beleven: intens ervaren van het onzegbare, van het heilige binnen ons, om ons heen en boven ons uit, van het geheim van het bestaan, van verhelderende woorden, beelden en verhalen, van harmonie tussen hoofd en hart, van rustgevende klanken, stilte en leegte, van eenheid en heelheid, van schoonheid en troost, van warmte en liefde in een gemeenschap van mensen.

Mens en wereld

Ons verlangen gaat uit naar een humane samenleving waar mensenrechten gelden en waar verantwoordelijkheid wordt genomen voor een duurzame omgang met de aarde.

Pluriformiteit

Verschillen in opvatting van mensen met verschillende al dan niet kerkelijke achtergronden zijn niet bedreigend maar verrijkend; ze vragen om verdraagzaamheid, respect en kritische vragen.

Vormen en variatie

In diensten en activiteiten streven we naar diversiteit van voorgangers en inleiders, met variatie in vormgeving en onderwerpen met behoud van aansprekende rituelen.

Vrijzinnige Geloofsgemeenschap